

Beste staatssecretaris Heijnen,

Woensdag spreekt u met de Tweede Kamer over circulaire economie. Via uw bijdrage willen we graag aandacht vragen voor circulariteit in het openbaar vervoer, ook omdat daar in het eerder verstuurd uitvoeringsprogramma of anderszins nauwelijks melding van is gemaakt. Terwijl de Vervoerregio Amsterdam ziet dat er juist in onze sector veel kansen liggen. De OV-sector is eerder de aanjager geweest van de verdere ontwikkeling van grotere zero emissie voertuigen. De verbinding tussen opdrachtgever en de maakindustrie is cruciaal geweest voor dit succes. Een koploperrol waar nu ook andere modaliteiten van profiteren. Voor de circulaire economie zien we een vergelijkbare rol voor de OV-sector.

We hebben vorige maand een pioniersbijeenkomst 'Openbaar vervoer in een circulair mobiliteitssysteem' met vervoerders, materiaal- en assetproducenten en opdrachtgevers in het OV georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst hebben we gesproken over hoe we kunnen toewerken naar een langere levensduur van bijvoorbeeld bussen, hergebruik van materiaal en het verminderen van afvalstoffen. Een lastige opgave, want in ons OV-systeem worden nog altijd veel primaire grondstoffen en materialen gebruikt. Niet alleen voor de infrastructuur, maar ook voor het laten rijden van openbaar vervoer.

Alle aanwezigen vonden de uitkomst van de bijeenkomst veelbelovend. We hebben die avond met elkaar gesproken over het samenwerken in de OV-keten, het productieproces (circulair ontwerp en recycling) en de contractvorm (circulaire businessmodellen). Bij alle partijen in de keten bleek een grote bereidheid te zijn om hierover met elkaar in gesprek te zijn en samen te innoveren. Een aantal ideeën, conclusies en suggesties die werden geopperd:

- Dieselbussen werden standaard na tien tot twaalf jaar afgeschreven. Dat ligt niet voor de hand met zero emissie bussen. Alternatieven zijn bijvoorbeeld om na te denken over revisie in plaats van afschrijving. Of modulair bouwen/verwerken;
- Als een van de first users van grote batterijen kan de OV-sector meedenken over verwerking en hergebruik van oude batterijen;
- Voor zero emissie bussen hebben slimme businessmodellen ook het verschil gemaakt. In navolging van dergelijke ideeën kunnen we verkennen of lease oplossingen of het anders beleggen van eigenaarschap van voertuigen of grondstoffen ruimte kan bieden voor circulariteit;
- Het voeren van gesprekken met elkaar (de gehele keten) zorgt net als bij zero emissie bussen voor kennisdeling en snellere technologische ontwikkeling;
- Het gaat terecht steeds meer over data en efficiënt gebruik van grondstoffen en energie. De markt voor mobiliteit en energie overlapt. Opdrachtgevers en/of vervoerders worden steeds meer energiespelers en daarmee nog prominentere deelnemers aan de circulaire economie;
- Er is sterke behoefte aan regie van de (grondstoffen)keten;

- De overheid heeft met regelgeving een sterke prikkel in handen om de markt verder in beweging te brengen.

Vervoerregio Amsterdam wil vanuit DOVA en CROW in overleg met het Rijk en samen met vervoerders en producenten een Bestuursakkoord Circulair Openbaar Vervoer opstellen, in navolging van het Bestuursakkoord Zero Emissie Bus. Dat is de basis om vervolgens samen een agenda voor de komende jaren te ontwikkelen.

Groeten,

Gerard Slegers – Dagelijks Bestuur Vervoerregio Amsterdam